ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jiřího Šopka a přísedících Ing. Olgy Bugajové a Benno Sukače ve věci

žalobce: **Přemysl Peter P.**, narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Pulcerem
sídlem 28. října 3117/61, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava

proti
žalované: **IPO PRIMO s. r. o.**, IČO 28633431
sídlem Kalvodova 816/8, 709 00 Ostrava-Mariánské Hory
zastoupená advokátem JUDr. Jiřím Sobčíkem
sídlem Nádražní 166/545, 702 00 Ostrava 1

o zaplacení 267 000 Kč s příslušenstvím

takto:

I. Žaloba ze dne 1. 7. 2021, na základě které se žalobce domáhal po žalované zaplacení částky 267 000 Kč s úrokovým příslušenstvím, **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 1. 7. 2021 se žalobce domáhal po žalované zaplacení částky 267 000 Kč s úrokovým příslušenstvím. Žalobu odůvodnil tím, že na základě pracovní smlouvy ze dne 30. 3. 2006 uzavřené mezi žalobcem jako zaměstnancem a paní Hanou N. IPO, se sídlem: xxx jako zaměstnavatelem, započal žalobce vykonávat práci na pracovní pozici „ostraha“ ode dne 1. 4. 2006, s místem výkonu práce Ostrava. Stejný výkon práce pak žalobce prováděl i pro žalovanou, jako právního nástupce

(převod závodu v roce 2017). K ukončení pracovního poměru žalobce s žalovanou došlo ke dni 31. 5. 2020 a to dohodou ze dne 18. 5. 2020. Poté žalobce pro žalovanou pracoval i nadále na pozici strážného, ale na základě Dohody o provedení práce ze dne 30. 6. 2020 na dobu určitou od 1. 7. 2020 do 31. 7. 2020 a dále pak na základě Dohody o provedení práce ze dne 30. 12. 2020 na dobu určitou od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021, rovněž na pozici strážného. Před vznikem pracovního poměru byla žalovaná, resp. jeho právní předchůdce, informován v plném rozsahu o zdravotním stavu žalobce, který nebyl příliš příznivý, to vše za účelem toho, aby pro žalobce byly ze strany zaměstnavatele vytvořeny příznivé pracovní podmínky. Žalobce dále uvádí, že byl od 16. 1. 2001 shledán částečně invalidní a v důsledku tohoto nebyl schopen fyzicky náročné práce, práce ve špatných klimatických podmínkách, práce v noci a bez větších nároků na psychické zatížení, když o tomto svědčí Pracovní rekomandace Okresní správy sociálního zabezpečení ze dne 16. 1. 2001. Na základě posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě ze dne 24. 3. 2004 byl žalobce trvale shledán plně invalidním, když dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce mu umožňoval vykonávat práci za zcela mimořádných podmínek. S ohledem na změnu právních předpisů pak s účinností od 1. 1. 2009 byl žalobce považován za invalidu třetího stupně, avšak pracovní omezení žalobce zůstávala stejná. I v průběhu pracovního poměru absolvoval žalobce zdravotní vyšetření za účelem posouzení zdravotní způsobilosti k jím vykonávané práci (ostraha), když např. dne 15. 12. 2009 se takovému vyšetření podrobil a byl shledán zdravotně způsobilý, ale jen za podmínek: „práce v nočních směnách, v pravidelném opakujícím se cyklu, nepravidelné směny jen výjimečně“.

2. Žalobce v žalobě tvrdí, že ze strany žalované jako zaměstnavatele byla zdravotní způsobilost žalobce jako zaměstnance k jím vykonávané práci v průběhu trvání pracovního poměru zcela ignorována a nedodržována, když žalobce ze strany žalované neměl vytvořeny vhodné pracovní podmínky. Pracoviště, kde vykonával přidělenou práci, nebyly pro jeho osobu po zdravotní stránce vyhovující, ze strany žalované docházelo k neustálým změnám pracovišť žalobce, a to i mimo sjednané místo výkonu práce, tedy mimo Ostravu. Dále pak žalobce vykonával práci v nikoliv pravidelném režimu rozvrženého pracovního týdne včetně nedodržení řádné doby odpočinku mezi dvěma směnami a práva na jídlo a oddech. Žalobce si vedl řádné záznamy o všech pracovištích, na které byl ze strany žalované od počátku trvání pracovního poměru zařazen a průběžně přeřazován, včetně záznamů o tom, v jakých nevyhovujících podmínkách pro žalovanou stranu práce vykonával, včetně času počátku a konce jednotlivých směn. Žalobce tímto uvádí zkrácený výčet tak, že v roce 2006 měl žalobce mít stálé pracoviště na vrátnici č. 50 (Vítkovice Heavy Machinery), která však byla vysoce prašná, přičemž dne 13. 10. 2006 žalobce žádal Ing. P. o přeřazení na jinou vhodnou vrátnici, natrvalo, na podkladě Lékařské zprávy MUDr. Elišky V., která uvedla, že ze zdravotních důvodů je vhodné přeřadit žalobce z vrátnice, kde jsou nevhodné klimatické podmínky na vrátnici, kde jsou klimatické podmínky dobré, avšak nebylo žalobci vyhověno. Místo toho byl žalobce přeřazován k výkonu práce i na jiné vrátnice v rámci areálu. Dále pak v roce 2006 žalobce vystřídal nespočet pracovišť v rámci areálu Vítkovice Heavy Machinery, Tchas uhelné sklady, JC Trans, Bauhaus a Cylindrs. Stejná situace se opakovala v roce 2008, 2009 a 2010, kdy trvaly opětovné neustálé přesuny a nestálé pracoviště. V roce 2010 žalobce v důsledku vystaveného stresu musel vyhledat odbornou pomoc, kdy se ve dnech od 13. 9. 2010 do 22. 9. 2010 léčil v Psychiatrické léčebně v Opavě. V důsledku tohoto vypětí, které mělo vliv na zhoršení psychického stavu žalobce a prodělané léčbě, opětovně žalobce žádal o trvalé vyhovující pracoviště, a to na podkladě Lékařské zprávy MUDr. Ladislava P., který uvedl, že žalobce je dlouhodobě sledován a léčen v psychiatrické ambulanci a vyvstává u něj nutnost dodržování pravidelných směn a pravidelného režimu k udržení stabilizovaného duševního zdraví. Situace však stále ze strany žalovaného nebyla uspokojivá v přístupu k žalobci a vhodnosti pracovišť. Opakující se situace v roce 2011 a 2012 vyústila v další zdravotní obtíže žalobce, který ve dnech od 2. 7. 2012 do 11. 7. 2012 a dále pak ve dnech od 18. 7. 2012 do 27. 7. 2012 prodělal lékařské zákroky spojené se srdcem (operace srdce – tzv. bypass a angioplastika). Od 27. 7. 2012 pak byl žalobce na lázeňském pobytu do 24. 8. 2012 a pak od 1. 9.

2012 dále pokračoval v práci pro žalovaného na pracovišti v Ostravě (ústav Liština). Rok 2013 a 2014 se nesly v duchu sice stálého pracoviště v Ostravě (ústav Liština), ale i přesto byl žalobce umísťován i na jiná pracoviště k výkonu práce. V roce 2015 již však byl žalobce umisťován i na pracoviště mimo Ostravu, kdy dojížděl na pracoviště DEZA ve Valašském Meziříčí. V roce 2016 měl žalobce mít stálé pracoviště v Ostravě (válcovna Mittal), ale přesto byl žalobce posílán na pracoviště DEZA Valašské Meziříčí, kam byl žalobce dokonce přeřazen trvale oproti pracovní smlouvě, kde byl nucen vykonávat nepřetržité 24 hodinové směny na úkor svého volna. Tento nevhodný přístup ze strany žalované vůči žalobci pokračoval v roce 2017, kdy na pracovišti DEZA Valašské Meziříčí opětovně vykonával 24 hodinové směny. Ode dne 3. 7. 2017 pak byl žalobce dočasně přeřazen na další pracoviště – Cera v Přelouči u Pardubic, kde pro změnu vykonával četné 16 hodinové pracovní směny. Ode dne 4. 9. 2017 pak byl žalobce přeřazen na pracoviště ve Velké Polomi, což mělo být stálé pracoviště. I přes toto stálé pracoviště byl žalobce v roce 2018 vysílán na pracoviště DEZA ve Valašském Meziříčí, Olma Olomouc, Zámek Karviná Fryštát, kdy často žalobce vykonával dlouhé 14. hodinové směny, včetně toho, že se musel přesouvat z jednoho pracoviště na druhé, aby si řádně mohl splnit zadané pracovní povinnosti (začátek směny), když např. ve dnech 16. 7. 2018 – 22. 7. 2018 žalobce vykonal 14 hodinové anebo 12 hodinové směny. Neustálé fyzické a psychické vypětí, kladené na žalobce ze strany žalované se projevilo opětovně negativně na jeho zdraví, kdy v roce 2019 absolvoval hospitalizaci v Městské nemocnici Ostrava (od 14. 10. 2019 do 20. 10. 2019). Počátkem roku 2020 pak žalobce vykonával práci na pracovišti ve Velké Polomi, ale vlivem pandemické situace COVID-19 byl žalobce přinucen k uzavření dohody o skončení pracovního poměru ke dni 31. 5. 2020 a nadále pracoval pro žalovanou na základě dohod o provedení práce. Po vykonání prací pro žalovanou dle těchto dohod již ze strany žalované nebyl o žalobce zájem, neboť dovršil důchodový věk, neměl tedy status invalidy třetího stupně a žalovanému z tohoto patrně přestaly plynout dané výhody, které mohl čerpat na žalobce jako invalidu třetího stupně a tedy pracovně znevýhodněného zaměstnance.

3. Žalobce dále v žalobě uvádí, že v průběhu trvání pracovního poměru vynakládal a byl nucen vynakládat značné psychické a fyzické úsilí, aby přidělené pracovní povinnosti řádně plnil, což se také i vždy po celou dobu dělo. Žalobce byl doslova „zavalen“ směnami bez ohledu na dodržení základních pracovněprávních předpisů na úseku ochrany zaměstnance (řádný odpočinek mezi směnami, přestávky na jídlo a oddech nemohl využít, neboť v rámci ostrahy nesměl nechat pracoviště bez dozoru, volno na osobní život). Vše toto žalobce snášel a plnil jen z důvodu obavy, aby nepřišel o práci, když byl plně invalidní, resp. invalida třetího stupně a tedy obtížně zaměstnatelný. Navíc v regionu Ostravska byla a stále je vysoká míra nezaměstnanosti. Žalobce tvrdí, že průběhu trvání pracovního poměru žalovanou jako zaměstnavatele několikrát žádal a upozorňoval na potřebu dodržení jeho pracovních omezení vlivem špatné zdravotní způsobilosti k jím vykonávané práci (ostraha), ovšem vždy bezúspěšně. Žalobce tedy vykonával přidělenou práci po celá léta i na úkor svého již tak špatného zdraví, za podmínek pro něj zcela nevyhovujících v rozporu se zákonnými povinnostmi žalované, vše dále na úkor osobního života žalobce, na úkor jeho volna, které měl mít mezi směnami, na úkor jeho práva na oddych a jídlo v probíhající směně a především na úkor jeho psychického a fyzického zdraví. Žalobci za celou dobu trvání pracovního poměru od 1. 4. 2006 do 31. 5. 2020 vznikla výrazná újma na jeho přirozených právech - duševní útrapy (ztráta volna, osobního života, další poškození zdraví, které vyústilo až v několikerou hospitalizaci), neboť pro žalovaného dlouhodobě vykonával práci v rozporu s jeho špatným zdravotním stavem, o kterém strana žalovaná měla plnou vědomost. Navíc tuto práci vykonával žalobce dle pokynů žalované, aby nepřišel o práci, ačkoli pokyny žalované byly v rozporu s pracovněprávními předpisy. Žádostem žalobce na určení trvalého a vyhovujícího pracoviště na podkladě lékařských zpráv nebylo vyhověno. Žalobce také tvrdí, že si vůči němu žalovaná počínala diskriminačně, neboť jiným zaměstnancům (na rozdíl od žalobce) cestovní náhrady a stravné vypláceno bylo, konkrétně panu M., který také byl žalovanou vysílán k výkonu práce do Valašského Meziříčí. Je tak patrno, že žalovaná zjevně porušovala vůči žalobci povinnosti dle ust. § 16 zákoníku

práce a tímto také vznikala a vznikla žalobci jím nárokovaná újma, když žalobce neměl u žalovaného vytvořeny vhodné pracovní podmínky pro jím vykonávanou práci. Z těchto důvodů žalobce požaduje po žalované zaplacení přiměřeného zadostiučinění za způsobenou újmu za dobu trvání pracovního poměru ve výši 267 000 Kč.

4. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout. Na svou obranu uvedla, že žalobce pracoval pro žalovanou jako ostraha, přičemž žalovaná vždy zákoník práce dodržovala a ani žalobce nikdy k přidělované práci neměl žádné výhrady a na žádné porušení zákoníku práce neupozorňoval a na pracovní podmínky si nestěžoval. Před uzavřením pracovního poměru se žalobce podrobil vstupní lékařské prohlídce a dle vyjádření lékaře MUDr. Elišky V. byl žalobce „schopen vykonávat profesi ostraha bez zbraně v nepřetržitém provozu, vč. nočních směn, bez zdravotních omezení." Jako poznámka je uvedeno, že se nedoporučuje služba se psem. K žalobcem předloženému sdělení MUDr. Elišky V. ze dne 2. 10. 2006 je nutno poznamenat, že nejde o lékařský posudek, který by omezoval zdravotní způsobilost k vykonávané práci, ale obecné doporučení, týkající se klimatických podmínek na vrátnici. Žalovaná uvádí, že klimatické podmínky na pracovištích, na nichž žalobce vykonával práci pro žalovanou, odpovídaly hygienickým předpisům a byly klimaticky vhodné pro výkon práce strážného. Dle posudku o zdravotní způsobilosti ze dne 15. 12. 2010 byl žalobce zdravotně způsobilý k výkonu pracovní činnosti ostraha, včetně práce v nočních směnách, v pravidelně se opakujícím cyklu, nepravidelné směny jen výjimečně. Žalovaná podmínku respektovala. Žalovaná přidělovala žalobci práci na pozici ostraha, jak bylo sjednáno pracovní smlouvou. Žalobce dále uvádí, že byl v době do 13. 9. do 22. 9. 2010 léčen v PL Opava a že byl od 14. 10. do 20. 10. 2019 hospitalizován v Městské nemocnici Ostrava. Žalovaná konstatuje, že důvody dočasné (krátkodobé) pracovní neschopnosti ani diagnóza nebyly ji známy. Není rovněž prokázána příčinná souvislost mezi dočasnou pracovní neschopností žalobce a výkonem práce pro žalovanou. Dle lékařského posudku o zdravotní způsobilosti k práci ze dne 17. 10. 2017, jakož i dle lékařského posudku o zdravotní způsobilosti k práci ze dne 10. 4. 2019 byl žalobce plně způsobilý k výkonu práce ostraha a to bez jakéhokoliv omezení. Obdobně dle pracovního posudku o zdravotní způsobilosti k práci ze dne 21. 5. 2020 je žalobce plně způsobilý k výkonu práce strážný bez omezení. Tvrzení žalobce o údajných zdravotních komplikacích v důsledku výkonu práce pro žalovanou je vyvráceno i tím, že žalobce žádný z těchto posudků nenapadl návrhem na jeho přezkum dle § 46 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb., ač o tomto byl řádně poučen, mimo jiné i poučením uvedeném na lékařském posudku samém. Žalovaná nesouhlasí s tvrzením žalobce, že by byl rozpisem směn u žalované pracovně neúměrně přetěžován a že by žalobce byl nucen vykonávat práci pod neustálým fyzickým a psychickým napětím. Tvrzení žalobce je účelové a nepravdivé. Žalobci byly u žalované přidělovány práce dle pracovní smlouvy a v souladu s lékařskými posudky o zdravotní způsobilosti k práci. K tomu, že žalobce vykonával práce i mimo Ostravu, žalovaná uvádí, že to bylo vždy na základě dohody s žalobcem a s jeho plným souhlasem. Není pravdou, že by žalobce byl nucen k výkonu práce mimo Ostravu. Žalobce ani žádné právní kroky k odstranění údajného porušování zákoníku práce po celou dobu trvání pracovního poměru neučinil. Žalovaná žalobci vždy řádně a včas vyplatila veškeré nároky, které mu v souvislosti s dohodnutým výkonem práce vznikly. Tvrzení žalobce, že vykonával práce pro žalovanou proto, že se obával o ztrátu zaměstnání, je protimluv. Žalobce po celou dobu trvání pracovního poměru k žalované nevznesl žádné námitky k přidělované práci, nevyužil možností daných zákoníkem práce k případné ochraně jeho práv (včetně rozvázání pracovního poměru), ale naopak, po skončení pracovního poměru s žalovanou uzavřel – a to opakovaně – dohody o provedení práce. Zcela jistě by tak neučinil, pokud by mu výkon práce u žalované nevyhovoval a pokud by mu měla být způsobována újma. Žalobce rovněž nebyl nucen k ukončení pracovního poměru dohodou, jak uvádí; o tom svědčí jednak to, že nevyužil práva domáhat se žalobou určení neplatnosti dohody o ukončení pracovního poměru a jednak již výše uvedené opakované uzavírání dohody o provedení práce. Setrváním v pracovním poměru po dobu 15 let, uzavření dohod provedení práce po ukončení pracovního poměru dohodou naopak prokazuje, že žalobce byl v pracovním poměru u

žalované spokojen a neměl po dobu trvání pracovního poměru k tomuto žádných výhrad. Žalobci nic nebránilo – pokud by byl nespokojen a pokud by měl za to, že mu hrozí nějaká újma ukončit pracovní poměr. Sjednaný druh práce – ostraha není tak specifický a výlučný, že by žalobce - v případě, že by byl skutečně s pracovními podmínkami nespokojen a rozvázal pracovní poměr - neměl možnost uzavřít pracovní poměr na stejný či obdobný druh práce s jiným zaměstnavatelem. Není tedy pravdivá argumentace, že by žalobce ukončením pracovního poměru u žalované byl ohrožen na svých existenčních jistotách. Tvrzení žalobce je nepravdivé, účelové a tendenční. Současně žalovaná uplatnila námitku promlčení ve vztahu k nároku za období od 1. 4. 2006 do 1. 7. 2018, neboť žaloba byla podána 1. 7. 2021, a proto nároky do 1. 7. 2018 má za promlčené. Žalobce o tvrzené škodě po celou dobu věděl a vědět mohl a byla mu také známa totožnost jím uváděné odpovědné osoby.

Skutkový stav zjištěný na základě provedeného dokazování

5. Z pracovní smlouvy ze dne 30. 3. 2006, z dohody o rozvázání pracovního poměru ze dne 18. 5. 2020, z dohody o provedení práce ze dne 30. 6. 2020 a z dohody o provedení práce ze dne 30. 12. 2020 soud zjistil, že na základě pracovní smlouvy ze dne 30. 3. 2006, uzavřené mezi žalobcem jako zaměstnancem a paní Hanou N. IPO, se sídlem: xxx, jako zaměstnavatelem, započal žalobce vykonávat práci na pracovní pozici „ostraha“ ode dne 1. 4. 2006, s místem výkonu práce Ostrava. Stejný výkon práce pak žalobce prováděl i pro žalovanou, jako právního nástupce (převod závodu v roce 2017). K ukončení pracovního poměru žalobce s žalovanou došlo ke dni 31. 5. 2020 a to dohodou ze dne 18. 5. 2020. Poté však žalobce pro žalovanou pracoval i nadále na pozici strážného, ale na základě Dohody o provedení práce ze dne 30. 6. 2020 na dobu určitou od 1. 7. 2020 do 31. 7. 2020 a dále pak na základě Dohody o provedení práce ze dne 30. 12. 2020 na dobu určitou od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021, rovněž na pozici strážného.

6. Z pracovní rekomandace Okresní správy sociálního zabezpečení ze dne 16. 1. 2001 soud zjistil, že žalobce byl od 16. 1. 2001 shledán částečně invalidní a v důsledku tohoto nebyl schopen fyzicky náročné práce, práce ve špatných klimatických podmínkách, práce v noci a bez větších nároků na psychické zatížení. Byl schopen vykonávat pouze lehčí manuální práce.

7. Z vyjádření lékařky MUDr. Elišky V. ze dne 20. 3. 2006, která poskytovala pracovnělékařské služby žalované, soud zjistil, že žalobce (který byl tenkrát žadatelem o zaměstnání) byl shledán schopným vykonávat profesi ostrahy bez zbraně v nepřetržitém provozu včetně nočních směn bez zdravotního omezení. Lékařka pouze nedoporučila službu se psem.

8. Z vyjádření lékařky MUDr. Elišky V. ze dne 2. 10. 2006 soud zjistil, že lékařka ze zdravotních důvodů doporučila přeřadit žalobce z vrátnice, kde jsou nevhodné klimatické podmínky, na vrátnici, kde jsou klimatické podmínky dobré.

9. Z pracovních posudků o zdravotní způsobilosti k práci ze dne 17. 10. 2017, ze dne 10. 4. 2019 a ze dne 21. 5. 2020 soud zjistil, že žalobce byl shledán zdravotně způsobilý pro výkon sjednaného druhu práce - ostrahy.

10. Z posudku o zdravotní způsobilosti žalobce ze dne 15. 12. 2010 vypracovaného MUDr. Markétou D. soud zjistil, že žalobce se podrobil periodické preventivní lékařské prohlídce a byl shledán zdravotně způsobilý pro výkon pracovní činnosti ostraha (bez zbraně, v nepřetržitém pracovním režimu a pro práce v noci), avšak pouze za podmínek, že bude pracovat „v pravidelném opakujícím se cyklu, nepravidelné směny jen výjimečně“.

11. Z oznámení České správy sociálního zabezpečení ze dne 5. 12. 2009 soud zjistil, že s ohledem na změnu právních předpisů s účinností od 1. 1. 2009 byl žalobce považován za invalidu třetího stupně.

12. Z lékařské zprávy MUDr. Ladislava P. ze dne 7. 12. 2010 soud zjistil, že žalobce je dlouhodobě sledován a léčen psychiatrické ambulanci a vyvstává u něj nutnost dodržování pravidelných směn a pravidelného režimu k udržení stabilizovaného duševního zdraví.

13. Z lékařské zprávy MUDr. Ladislava P. ze dne 25. 5. 2022 soud zjistil, že žalobce je stále v péči psychiatra. Stěžuje si na křivdu a na to, že jej zaměstnavatel náhle vyhodil, což pro něj byl psychický šok. Diagnostikována je u něj somatomorfní vegetativní dysfunkce a smíšená porucha osobnosti (paranoický vývoj v anamnéze v současném klinickém obrazu regredující).

14. Z předžalobní výzvy ze dne 28. 5. 2021 soud zjistil, že žalobce vyzval žalovanou k zaplacení náhrady způsobené újmy ve výši 267 000 Kč do 7 dnů od doručení této výzvy.

15. Ze svědecké výpovědi Lukáše N. soud zjistil, že byl nadřízeným žalobce v období od roku 2008 do roku 2020. Svědek však nebyl přímým nadřízeným žalobce, neboť pracuje na pozici vedoucího provozu a jeho bezprostředními podřízenými jsou manažeři zakázek, jím jsou pak podřízeni vedoucí objektu, kterým jsou podřízení zaměstnanci ostrahy. Svědek zaměstnancům ostrahy směny neplánoval, nerozvrhoval, to dělali vedoucí objektu a schvaloval to manažer zakázky. Svědek uvedl, že v určitém období byl žalobce vyslán pracovat mimo Ostravu, a proto s ním svědek řešil technické záležitosti jako například to, kde se má dostavit, kdy a podobně. Proplacení cestovních náhrad svědek přímo osobně neřešil, neboť toto má v kompetenci vedoucí mzdové oddělení, jehož vedoucím je Ing. Patrik K. Pokud žalobce chtěl uplatňovat nějaké pracovněprávní nároky, tak to měl uplatňovat u manažerů zakázek. Svědek uvedl, že žalobce vystřídal více pracovišť; pracoval jak na objektu, kde byl jediným strážným, tak i na objektech, kde bylo strážných více a on se s nimi střídal. Svědek nebyl nikdy přítomen situaci, kdy by se s žalobcem zacházelo méně příznivě ve srovnání s jinými zaměstnanci, naopak má za to, že s žalobcem bylo zacházeno příznivěji než s ostatními, a to proto, že žalobce byl velmi ochotný, a když potřebovali, vyšel jim vstříc. V případě, že jsme potřebovali obsadit nějakou směnu, žalobce byl ochoten tuto směnu přijmout a byl spolehlivý. Žalobce si vždy řádně plnil své pracovní povinnosti. Žalobce si svědkovi nikdy nestěžoval na to, že má hodně práce, naopak žalobce měl o přidělování práce zájem, pokud byla možnost. Svědek uvedl, že věděl o tom, že žalobce má omezenou zdravotní způsobilost. Nicméně pokud lékař konstatoval, že žalobce ostrahu vykonávat může, tak z toho vycházeli a dále jeho zdravotní stav nezkoumali. K rozvázání spolupráce s žalobcem svědek uvedl, že měli v roce 2020 zakázku ve Velké Polomi, kde žalobce pracoval jako ostraha. Nicméně tato zakázka byla přesoutěžena a vyhrála ji jiná firma. Jednalo se o společnost Pro Bank Security a tato společnost nabídla zaměstnancům žalované společnosti, že pokud chtějí, tak mohou nadále ve Velké Polomi pokračovat jako jejich zaměstnanci, s čímž žalobci souhlasil, a proto nadále pokračoval ve spolupráci se společnosti Pro Bank Security. Svědek dále uvedl, že pokud žalobce pracoval jako strážný v objektu, kde byl jediný strážný, tak pak si mohl jídlo přinést a připravit na pracovišti, neboť na každém pracovišti měl strážný k dispozici rychlovarnou konev, mikrovlnku a pokud možno i lednici. Svědek uvedl, že takovému strážnému, který je na pracovišti sám, proplácí plných 12 hodin, aniž bychom mu „sráželi" přestávku na jídlo. Žalobce pracoval ve standardních klimatických podmínkách.

16. Ze svědecké výpovědi Libora B. soud zjistil, že je u žalované společnosti zaměstnán od roku 1992 dosud jako strážný a vedoucí směny. Jako vedoucí směny svědek kontroloval příchod strážných do práce, a proto když žalobce přišel do práce, tak se musel u něj hlásit. Svědek rovněž přiděloval směny strážným. Když byl nějaký výpadek kvůli nemocenské, tak svědek mohl přidělit směnu jinému strážnému, avšak takto směny nikdy nepřiděloval proti vůli zaměstnanců, vždycky se s nimi dohodl. Pokud tedy žalobce měl někdy nějakou směnu navíc, tak to bylo po dohodě s ním. Svědek vypověděl, že žalobce byl ochotný tyto mimořádné směny brát. O tom, že by žalobce byl nějak zdravotně omezen, svědek informován nebyl. K ukončení spolupráce s žalobcem svědek uvedl, že žalobce pracoval jako strážný ve Velké Polomi a žalovaná společnost prohrála tuto zakázku, přičemž žalobce pak zůstal pracovat u vítěze této zakázky u společnosti Pro Bank Security. Žalobce

pak svědkovi dvakrát telefonoval a chtěl znovu u žalované společnosti pracovat, avšak svědek mu řekl, že žádná volná pracovní pozice u nich už není. Žalobce si své pracovní povinnosti řádně plnil a byl dochvilný při nástupu na směnu. Svědek dále vypověděl, že vrátnice, na kterých pracoval žalobce, jsou vybaveny WC, je tam pitná voda, rychlovarná konvice, mikrovlnná trouba i lednice. Pokud svědek slouží 12 hodinovou směnu, tak si jídlo na pracoviště bere s sebou a na vrátnici si připraví jídlo, které si do práce přinese. Svědek uvedl, že strážný má zaplaceno celých 12 hodin, a proto se nedává přestávka na jídlo; strážný se stravuje v závislosti na tom, jaká je provozní situace. Žalobce si nikdy svědkovi nestěžoval na to, že by byl zavalen velkým množstvím práce.

17. Ze svědecké výpovědi Aleše M. soud zjistil, že pracoval jako strážný u společností IPO PRIMO, IPO STAR a IPO SECURITY. Svědek pracoval v Ostravě-Vítkovicích v areálu společnosti ČEZ, dále pracoval v Chemičce Deza ve Valašském Meziříčí a ve Velké Polomi. Do Velké Polomi i do Valašského Meziříčí svědek jezdil svým vlastním autem, přičemž do Valašského Meziříčí cestoval 100 kilometrů (ze svého bydliště v obci xxx), a proto mu zaměstnavatel proplácel cestovní náhrady; za cesty do Velké Polomi cestovní náhrady svědek nedostával. Ve Velké Polomi se svědek střídal na vrátnici s žalobcem. Stravování ve Velké Polomi svědek řešil tak, že si nosil jídlo do práce, přičemž na pracovišti měl k dispozici rychlovarnou konev, lednici i mikrovlnou troubu, takže se stravoval na pracovišti. Opustit pracoviště však nemohl a i při jídle musel dohlížet na okolní provoz, takže kdyby náhodou někdo přijel, tak musel zvednout závoru. Svědek do Valašského Meziříčí dojížděl každodenně; nenocoval zde.

18. Ze svědecké výpovědi Ing. Jany K. soud zjistil, že žalobce je její známý, se kterým se přátelí již 10 let. Svědkyně byla přítomna situaci, kdy v minulosti zaměstnavatel telefonoval žalobci a žádal jej, aby vzal nějakou směnu za kolegu, u kterého byl zjištěn zbytkový alkohol. Žalobce zaměstnavateli vyhověl, protože je svědomitý, avšak podle názoru svědkyně to mohlo být na úkor jeho zdraví. V minulosti žalobce svědkyni psal, že odpracoval 270 hodin anebo dokonce 320 hodin za měsíc.

19. Ze svědecké výpovědi Ing. Patrika K. soud zjistil, že je zaměstnán ve společnosti IPO HOLDING jako ekonom, přičemž žalovaná společnost IPO PRIMO je dceřinou společností IPO Holdingu. Svědek vypověděl, že pokud zaměstnanec chce uplatňovat cestovní náhrady, tak záleží na tom, jaké doklady předloží a jak se dohodne se svým přímým nadřízeným, nicméně žalobci byly propláceny cestovní náhrady a současně nikdy žalobce výši vyplacených cestovních náhrad nereklamoval. Ve výplatních lístcích se výplata cestovních náhrad neprojevila, protože to je samostatný výdaj, který se vyplácí na pokladně na základě samostatného účetního dokladu. Cestovní náhrady a stravné byly žalobci propláceny na základě výdajových pokladních dokladů. O tom, zda žalobce mohl použít osobní vozidlo, rozhodoval jeho přímý nadřízený. Pokud žalobce pracoval ve Valašském Meziříčí, pak zde mu zaměstnavatel zajistil ubytování, a proto mu už neproplácel cestovní náhrady. Pokud žalobce pracoval ve Velké Polomi, pak se jedná o okres Ostrava, a proto nebyl důvod mu proplácet cestovní náhrady. IPO PRIMO má přibližně 130 zaměstnanců, jsou mezi nimi i zaměstnanci se zdravotním postižením, je jich asi 80, tedy více než 50%. Svědek dále vypověděl, že pokud je na směně pouze jeden strážný, tak zákazník žalované musí akceptovat, že po určitou dobu má zaměstnanec možnost přerušit práci za účelem stravy a v takovém případě je přestávka pro ně hrazena. Strážní vyplňují výkazy práce, které na konci měsíce odevzdávají manažerovi zakázky, a takhle se eviduje pracovní doba strážných.

20. Ze svědecké výpovědi Iva H. soud zjistil, že je zaměstnán u žalované společnosti IPO PRIMO od roku 1998 dosud. Nejprve začínal jako strážný, v posledních deseti letech pak pracuje jako člen výjezdové jednotky. Před 3 lety také dělal manažera zakázky ve Velké Polomi a žalobce zde byl strážným. Ve Velké Polomi vykonával žalobce směny sám, pracoval na vrátnici, která byla nově udělaná, byl tam záchod, lednička, vařič, takže když měl žalobce nárok na přestávku na oběd, tak si mohl uvařit jídlo na vrátnici. Svědek si nepamatuje, že by si žalobce u něj na něco zásadního stěžoval. Areál ve Velké Polomi byl uzavřený a kamiony si musely volat strážného, aby jim otevřel. Žalobce měl určené pochůzky (3x za směnu) a jinak zbytek času trávil na vrátnici, takže si sám

mohl určit, kdy se nají. Nicméně nemohl pracoviště opustit během pracovní doby. Pokud se žalobce musel stravovat na vrátnici, tak pak se mu žádná přestávka neodpočítávala od pracovní doby, ale dostal zaplacenou směnu celou.

21. Ze svědecké výpovědi Martina H. soud zjistil, že byl zaměstnán u společnosti IPO PRIMO od roku 1991 do roku 2022; začínal jako pochůzkář, potom dělal strážného, posléze pracoval u zásahové jednotky a u převozové jednotky, pak dělal dispečera, hlavního dispečera, velitele směny, manažera a nakonec senior manažera. Manažera zakázek dělal od roku 1998 a přibližně od roku 2014 začal pracovat jako senior manažer. K žalobci svědek uvedl, že nejprve nastoupil na vrátnici do Vítkovic, potom pracoval na vrátnici Evrazu, pak žalobce přešel na halu Mittal a pak šel dělat strážného do Ústavu sociální péče v Ostravě-Muglinově zvaného Čtyřlístek. Žalobce také pracoval asi rok pod svědkem na zakázce ve Valašském Meziříčí. Žalobce do Valašského Meziříčí nedojížděl, měl tam zaplacenou ubytovnu. Veškeré proplácení nákladů na ubytování a diety žalobce řešil s vedoucí sekretariátu paní S. osobně. Na této ubytovně bydlelo více zaměstnanců žalované včetně svědka. Na všech pracovištích, na kterých žalobce pracoval, byly vrátnice vytápěné, strážný zde měl k dispozici záchod, mikrovlnku a rychlovarnou konev, a proto si zde mohl připravit jídlo. Vrátnici sice opustit nemohl, ale mohl se domluvit s pochůzkářem, že ho na chvíli zastoupí. Pokud žalobci bylo špatně, tak mohl zavolat dispečera a ti by tam poslali motorizovanou hlídku. Přestávku na oběd žalobci neodečítali, žalobce nemusel nic nadpracovávat. Žalobce svědka sám požádal, zda by nemohl jít pracovat do Valašského Meziříčí, rozhodně to nebylo tak, že by svědek žalobci nařídil, že musí pracovat ve Valašském Meziříčí. Žalobce si u svědka nikdy nestěžoval na to, že vykonává práce, které vykonávat ze zdravotních důvodů nemůže.

22. Ze svědecké výpovědi MUDr. Evy L. soud zjistil, že je zaměstnána v kardiologické ambulanci BENEDOR jako kardioložka a žalobce je jejím pacientem od roku 2020; léčí se s ischemickou chorobou srdeční, přičemž toto onemocnění vzniká v důsledku aterosklerózy srdečních tepen. Mezi rizikové faktory, které vedou k rozvoji tohoto onemocnění, patří například vyšší věk, mužské pohlaví, cukrovka, zvýšený cholesterol, vysoký tlak, chronický stres, málo pohybu, nepravidelný spánek anebo nesprávná životospráva. Konkrétně žalobce trpí zvýšeným tlakem (hypertenzí) a zvýšeným cholesterolem a subjektivně udával i chronický stres. Pokud žalobce hovořil o chronickém stresu, tak se jednou zmínil o zaměstnavateli a velkém množství práce, ale dále to se svědkyní nerozebírali.

23. Ze svědecké výpovědi Milana G. soud zjistil, že žalobce jeho kamarád, se kterým se zná už 18 let. Žalobce si svědkovi stěžoval, že je v práci přetěžovaný a že dělá tak velké množství směn, protože má strach, že by ho vyhodili, pokud by je odmítl. Stávalo se rovněž, že svědek chtěl s žalobcem někam společně vyrazit, ale on mu odepsal, že nemůže přijít, protože má směnu.

Právní hodnocení skutkového stavu

24. Podle ustanovení § 265 odst. 1 zákoníku práce zaměstnavatel je povinen nahradit zaměstnanci škodu, která mu vznikla při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním porušením právních povinností nebo úmyslným jednáním proti dobrým mravům.

25. Podle ustanovení § 88 odst. 1, odst. 2 zákoníku práce zaměstnavatel je povinen poskytnout zaměstnanci nejdéle po 6 hodinách nepřetržité práce přestávku v práci na jídlo a oddech v trvání nejméně 30 minut; mladistvému zaměstnanci musí být tato přestávka poskytnuta nejdéle po 4,5 hodinách nepřetržité práce. Jde-li o práce, které nemohou být přerušeny, musí být zaměstnanci i bez přerušení provozu nebo práce zajištěna přiměřená doba na oddech a jídlo; tato doba se započítává do pracovní doby.

26. Podle ustanovení § 106 odst. 1 občanského zákoníku číslo 40/1964 Sb. právo na náhradu škody se promlčí za dva roky ode dne, kdy se poškozený dozví o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá.

27. Podle ustanovení § 620 odst. 1 občanského zákoníku číslo 89/2012 Sb. okolnosti rozhodné pro počátek běhu promlčecí lhůty u práva na náhradu škody zahrnují vědomost o škodě a osobě povinné k její náhradě. To platí obdobně i pro odčinění újmy.

28. Podle ustanovení § 629 odst. 1 občanského zákoníku číslo 89/2012 Sb. promlčecí lhůta trvá tři roky.

29. Žalobce v řízení tvrdil, že mu žalovaná porušením právních povinností způsobila újmu na jeho přirozených právech. Předpokladem vzniku odpovědnosti zaměstnavatele za škodu je porušení právní povinnosti ze strany zaměstnavatele, vznik škody na straně zaměstnance a příčinná souvislost mezi porušením právní povinnosti na straně jedné a vznikem škody na straně druhé. Jen při kumulativním naplnění těchto tří hmotněprávních předpokladů vzniká povinnost zaměstnavatele nahradit zaměstnanci škodu.

30. Odpovědnost zaměstnavatele za škodu je odpovědností objektivní. Jedná se proto o odpovědnost vylučující jakoukoliv subjektivní kategorii v odpovědnostním právním vztahu, která by charakterizovala osobu odpovědného subjektu. Zaměstnavatel odpovídá i za takové porušení svých povinností, k nimž došlo bez subjektivního zavinění jeho zaměstnanců *(srov. Sborník stanovisek, závěrů, rozborů a zhodnocení soudní praxe, zpráv o rozhodování soudů a soudních rozhodnutí Nejvyššího soudu, Praha 1980, S III, strana 83).*

31. Základním předpokladem vzniku odpovědnosti zaměstnavatele za škodu je to, že škoda vznikla zaměstnanci při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Vznikla-li tato škoda jako důsledek protiprávního jednání, pak už nerozhoduje, zda šlo o jednání zaviněné či nezaviněné. Není dále rozhodné, zda protiprávnost je důsledkem objektivních příčin, ani to, zda právní povinnost porušil zaměstnavatel nebo jiná osoba *(srov. rozhodnutí publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, R 26/1977).*

32. Po provedeném dokazování soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. V řízení bylo prokázáno, že žalobce byl zdravotně způsobilý pro práci strážného, jak plyne z vyjádření lékařky MUDr. Elišky V. ze dne 20. 3. 2006, která poskytovala pracovnělékařské služby žalované. Žalobce i se svou invaliditou byl shledán schopným vykonávat profesi ostrahy bez zbraně v nepřetržitém provozu včetně nočních směn bez zdravotního omezení. Lékařka pouze nedoporučila službu se psem. Také v průběhu trvání pracovního poměru byl zdravotní stav žalobce průběžně posuzován a byl shledáván zdravotně způsobilým pro práci strážného, jak bylo prokázáno pracovními posudky o zdravotní způsobilosti k práci ze dne 17. 10. 2017, ze dne 10. 4. 2019 a ze dne 21. 5. 2020. Pokud z vyjádření lékařky MUDr. Elišky V. ze dne 2. 10. 2006 vyplynulo, že lékařka ze zdravotních důvodů doporučila přeřadit žalobce z vrátnice, kde jsou nevhodné klimatické podmínky, na vrátnici, kde jsou klimatické podmínky dobré, pak na základě provedeného dokazování bylo zjištěno, že žalobce po celou dobu trvání pracovního poměru pracoval u žalované v příznivých klimatických podmínkách na vrátnicích, které byly vytápěné a byly vybavené toaletou, pitnou vodou, rychlovarnou konvicí a mikrovlnnou troubou, jak plyne ze svědecké výpovědi Martina H., Ivo H., Aleše M., Libora B.

33. V řízení sice bylo prokázáno, že žalobce je v péči psychiatra a kardiologa, avšak žalobce v řízení neprokázal, že by jej jeho psychiatrické a kardiologické onemocnění omezovalo v práci strážného anebo že by tato onemocnění byla způsobena nesprávným pracovním zařazením. Jak ischemická choroba srdeční, tak i smíšená porucha osobnosti jsou obecnými nemocemi, nikoliv nemocemi z povolání. Ischemická choroba srdeční sice vzniká v důsledku dlouhodobého stresu, avšak na jejím rozvoji se podílí vícero převážně civilizačních faktorů, jako je nedostatek pohybu či hypertenze, a proto nelze dovozovat přímou příčinnou souvislost mezi množstvím směn, které žalobce

vykonával, a rozvojem ischemické srdeční choroby. I kdyby se výkon pracovní činnosti u žalobce projevil negativními dopady na jeho duševní a tělesné zdraví, pak za to neodpovídá zaměstnavatel, poněvadž zaměstnavatel žalobce zaměstnával v souladu s omezeními plynoucí z jeho zdravotního stavu.

34. Pokud svědkyně Ing. Jana K. a svědek Milan G. vypovídali o tom, že žalobce vykonával velké množství směn, pak svědeckou výpovědí svědka Lukáše N., Libora B. a Martina H. bylo zjištěno, že směny byly žalobci určovány na základě dohody s žalobcem, nikdy nebyl k výkonu žádné směny nucen a směny navíc si žalobce bral na základě svého svobodného rozhodnutí. Navíc žalobce si dle slyšených svědků nikdy na přetěžování v práci nestěžoval. Svědci rovněž potvrdili, že pokud žalobce nemohl opustit pracoviště za účelem stravování v situaci, kdy byl na vrátnici jediný, pak měl na pracovišti možnost si oběd připravit a tato doba mu byla započtena do pracovní doby a byla mu také řádně proplacena v souladu s citovaným ustanovením § 88 odst. 1, odst. 2 zákoníku práce. Současně žalobce neprokázal, že mu žalovaná odepírala vyplácení cestovních náhrad.

35. Pokud žalobci nebylo vypláceno cestovné po dobu, kdy pracoval ve Valašském Meziříčí, tak v řízení vyšlo najevo, že tomu tak bylo proto, že žalobce nedojížděl každý den za prací do Valašského Meziříčí, nýbrž ve Valašském Meziříčí bydlel na ubytovně, kterou mu platil zaměstnavatel, jak plyne ze svědecké výpovědi Ing. Patrika K. a Martina H. Pokud žalobci nebyly vypláceny cestovní náhrady za cesty do Velké Polomi, pak Velká Polom je součástí Ostravy a žalobce je z Ostravy, a proto na cestovní náhrady nárok nemá, na rozdíl od svědka M., který nebydlí v Ostravě, ale v xxx, a proto se nejedná o nerovné zacházení

36. Soud shledal rovněž důvodnou námitku promlčení ve vztahu k období od 1. 4. 2006 do 31. 5. 2020. Subjektivní promlčecí doba běží ode dne, kdy se poškozený o újmě dozvěděl a kdy zjistil, kdo za ni odpovídá. Podle předchozího občanského zákoníku byla tato subjektivní promlčecí doba dvouletá, podle nového občanského zákoníku účinného od 1. 1. 2014 je tato subjektivní lhůta tříletá. Žalobce o tvrzené škodě po celou dobu věděl a vědět mohl a byla mu také známa totožnost jím uváděné odpovědné osoby (to jest žalované). Žaloba však byla podána až 1. 7. 2021, a proto nároky vzniklé do 1. 7. 2018 jsou promlčené.

37. Jelikož v řízení nebylo prokázáno, že by žalovaná porušovala právní povinnosti a že by toto porušování bylo v příčinné souvislosti se vznikem škody na straně žalobce, soud proto žalobu, na základě které se žalobce domáhal po žalované zaplacení přiměřeného zadostiučinění za způsobenou újmu za dobu trvání pracovního poměru ve výši 267 000 Kč, jako nedůvodnou ve výroku I. tohoto rozsudku zamítl.

38. Ačkoliv žalovaná strana byla v tomto řízení procesně úspěšná, a proto by měla mít v souladu s ustanovením § 142 odst. 1 občanského soudního řádu právo proti žalobci na náhradu nákladů řízení, soud se rozhodl v této otázce aplikovat ustanovení § 150 odst. 1 občanského soudního řádu a z důvodu hodného zvláštního zřetele žalované straně náhradu nákladů řízení nepřiznal. Tento důvod hodný zvláštního zřetele soud spatřuje v tom, že žalobce v řízení prokázal, že trpí ischemickou chorobu srdeční, přičemž na rozvoji tohoto onemocnění se podílí dlouhodobý stres, a proto se žalobce mohl důvodně domnívat, že jeho újma na zdraví je v příčinné souvislosti se stresem, který pociťoval v práci. Bylo by pro žalobce příliš tvrdé, pokud by po tolika letech řádného plnění pracovních povinností u žalované byl zavázán k zaplacení náhrady nákladů řízení žalované společnosti poté, co se v řízení neprokázalo, že žalobcova újma na zdraví je v příčinné souvislosti s tvrzeným porušováním právních povinností ze strany žalované. Navíc nelze přehlédnout, že žalobce je invalida, který žije z invalidního důchodu, a proto pokud jej soud zavázal k náhradě nákladů řízení, mohlo by to mít pro něj mimořádně nepříznivé dopady do jeho majetkových poměrů.

Poučení:

Proti rozsudku je možné podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení opisu jeho písemného vyhotovení prostřednictvím Okresního soudu v Ostravě ke Krajskému soudu v Ostravě, písemně, ve třech vyhotoveních.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na výkon rozhodnutí.

Ostrava 12. října 2022

JUDr. Jiří Šopek
předseda senátu